

Visuse 2.2

Lohkokirjanpitoa sekä Macintosh- että Windows-ympäristöissä

HANNU PAAVOLA

Jyväsofthin Visuse-lohkokirjanpito-ohjelma on kehitetty FileMaker 3-ohjelmalla Macintosh-tietokoneessa. Ohjelmasta on myös Windows-järjestelmissä toimiva versio. Kortistotyypinen ohjelma on toiminnoltaan läheistä sukua niin tässä lehdessä esitellyssä olevalle Ttpalk-palkanlaskennalle kuin Mikroviestin edellisessä numerossa (6/2000) esitellylle Ykipi-kirjanpito-ohjelmalle.

Kolmikantainen ohjelma

Ohjelman toimintaperiaate on kolmeen osaan jaettu toimintamalli. Ensimmäisenä ovat aputie-

dostot, joihin syötetään kasvulohkot, lannat, viljelykasvit sekä kasvinsuojeluaineet. Näistä ensin osa on vuodesta toiseen lähes muuttumattomina säilyviä tietoja, jotka on syytä tarkistaa aina ennen kasvukauden suunnittelun aloittamista.

Ohjelma käsittelee lohkoja kasvulohkotasolla, joille aputiedoissa annetaan viljavuustiedot sekä muut tarpeelliset tiedot. Aputiedostojen täyttämisen jälkeen tarvitaan tiedot viljeltävistä kasveista, siirtyvistä ravinteista sekä viljeltävän kasvin virallisesta fosforin lannoitustasosta. Nämä tiedot annetaan lohkosuunnittelussa, johon ohjelmassa olevissa kielekkeissä viitataan esisuunnitelma-nimellä.

Viljelyä aloitettaessa tai jonkin lohkon fosforitaseen laskennan alkaessa tehdään joko kaikille tai vain halutuille lohkoille uusi 4-vuotissuunnitelma, jota voi käyttää myös viljelykierron suunnittelun apuvälineenä. Näiden kohtien käsittelyn jälkeen voidaan siirtyä varsinaiseen suunnitteluun.

Ohjelma avautuu ensimmäisellä kerralla fosforin tasauksen ikkunaan, jossa voidaan poimintojen avulla saada näkyville mm. tietyn lohkon tai tietyn vuoden suunnitelmat. Tässä määritellään myös lohkojen fosforilannoituksen taso. Eri osiin siirtyminen käy ikkunan yläosassa olevien kielekkeiden avulla, joiden sisältö vaihtuu riippuen avoinna olevasta tilanteesta. Suunnitelmaan siirryttäessä voidaan valita tarkasteltava satokausi sekä hitaammalle koneelle soveltuvampi vain yhden lohkon tietojen käsittely.

Kasvin tuotantosuunnittelussa määritellään viljeltävän kasvin tyyppi ja kalin perustasot sekä saatavilla olevia laskelmia varten sadon arvioitu arvo. Esisuunnitelma-painikkeella päästään takaisin fosforin tasauksen käsittelyyn.

<http://www.co.jyu.fi/~hanaira/ohjelmat.html>

Tuotetiedot:

Visuse 2.2

700 mk (117,73 EURO) + ALV

Mac/Windows järjestelmävaatimukset: MacOS 7.1 / Windows 3.1x+ Win 325 tai uudemmat

Valmistaja: Jyvä-Soft Oy, 41230 Uurainen

Hannu Airas, E-mail: hairas@solutions.fi

<http://www.co.jyu.fi/~hanaira/ohjelmat.html>

Ohjelman www-sivuilta on ladattavissa ohjelman esittelyversio, joka on täysin toimiva yhden vuoden asennuksesta.

Satosuunnitelma on yksityiskohtainen

Lopullinen suunnitelman hienosäätö suunniteltavine toimenpiteineen tehdään satosuunnitelmassa. Kylvössä annetaan siemenien määrä, jonka laskemiseen on oma kohtansa, sekä kasvin viralliset perustason lannoitusmäärät mm. typelle sekä kalille, fosforin perustaso lohkon ravinnetila huomioiden viljeltävän kasvin ohella annettiin jo esisuunnitelman yhteydessä. Ohjelma ei sisällä näitä tietoja, käyttäjän on ne annettava jokaiselle viljeltävälle lohkolle virallisten ohjeiden mukaisesti.

Lannoituksessa on ensimmäisenä kalkituksen suunnittelu, jonka avulla voidaan laskea tarvittava kalkin määrä. Lannoituksen suunnittelussa ohjelma huomioi ravinnesiirtävät sekä satotoiveen mukaan lasketun korotuksen sekä vähennyksen. Ensimmäiseksi lisätään eloperäiset lannoitteet. Visuse ehdottaa tarpeeseen soveltuvia lannoitteita kolmessa

osassa. Ensimmäisessä ovat kaikkein soveltuvin, seuraavassa toiseksi parhaat jne. Kevätlannoitteissa on varattu tila kolmelle lannoitteelle, joten esim. starttilannoituksen laskenta käy helposti. Kesä- ja syyslannoitus ovat erillisissä ikkunoissaan vastaavalla tavalla kuin kesälannoituskin.

Kasvinsuojelussa kuten lannoituksessakin Visuse edellyttää, että käytettävät siemenet, lannoitteet ja kasvinsuojeluaineetkin on kirjattu aputiedoisiin. Tällöin esim. kasvinsuojelun suunnittelussa haluttu aine on valittavissa hiirellä tiedon tallennukseen tarkoitettua ruutua hiirellä osoitettuna.

Satosuunnitelmasta on saatavilla tulosteita mm. kasvinsuunnittelu, lannoituskortti, erilaiset kauppalistat, työohjelmakkeet jne.; valikoima tyydyttäne useimpien tarpeet. Suunnitelmaa ajatellen on se muistettava tulostaa ennen toetutuneiden tietojen syöttämistä, sillä osa tiedoista on yhteisiä sekä suunnittelulle että toteutukselle.

Lannoituksen suunnittelu sekä kasvinsuojelu ovat suunnittelun ja toteutuneiden kirjausten kanssa yhteisiä. Jos toteutettu lannoitus poikkeaa suunnitellusta, on tiedot korjattava täällä. Lannoituksen suunnittelussa ohjelman aputietoihin kirjatusta lannoitteista ohjelma esittää ensimmäisessä ruudussa parhaiten soveltuvaa. Tämän ruudun kautta joudutaan kulkemaan myös toteutuneiden kirjaamisiin.

Lannoitusnäymästä sadon kirjauksiin

Toteutuneiden toimenpiteiden kirjauksiin ohjelmassa päästään lannoituksen suunnittelussa näkyville tulevan Sadon toteutuminen -kielekkeen kautta. Sellaisenaan suunnitelman mukaan toteutuneet toimenpiteet kirjataan suoritetuiksi merkitsemällä päivämäärä asianomaiseen kohtaan.

Korjatut sadot voidaan syöttää suoraan kuten esim. käytetyn siemenen määrä. Lannoituksen tarkistus suoritettua vastaavaksi tehdään sen sijaan samassa ikkunassa kuin suunniteltaessakin. Suunnitelma siis osittain katoaa olemasta merkittäessä sitä toteutuneeksi. Korjatun sadon arvo voidaan kirjata, jolloin ohjelmasta olevien tuloslaskelmien avulla voidaan saada kuva viljelyn tuloksesta. Kun kaikki tarpeelliset kirjaukset on tehty, voidaan toteutuneesta sadosta lohkokorteille siirryttäessä esiin tulevasta huomautusikkunasta valita tietojen siirtäminen lohkokorteille. Tämän jälkeen huomattujen virheiden korjaaminen tehdään suoraan lohkokorteille.

Kaikkien tietojen korjaaminen ei ole mahdollista, vaan tällöin on käytävä aiemmat toimenpiteet uudelleen läpi. Lopulliset tiedot sisältävien lohkokorttien tuloksen jälkeen voidaan seuraavalla kerralla satusuunnitelmaan siirryttäessä valita aloitettavaksi uusi satokausi, jolloin edellisen satokauden yksityiskohtaisemmat tiedot katoavat.

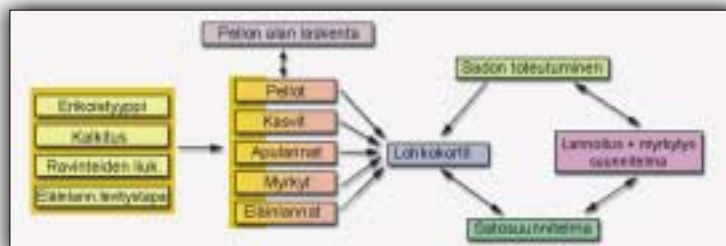
Fosforiseuranta 4-vuotis-suunnitelman avulla

Fosforin tasauksen seurantaan varhen ohjelmassa luodaan 4-vuotis-suunnitelma fosforin tasauksen alkaessa. Tasaukset kuten siirtyvät ravinteetkin ovat kasvulohko-kohtaisia. Jaettaessa peruslohko useampaan kasvulohkoon kesken tasauksen on uudelle lohkolle luotava oma 4-vuotis-suunnitelmansa, jonne annetaan myös perityvät ravinnetaseet.

Ohjelma ottaa huomioon myös saadun sadon perusteella hyödyntämättä jääneet ravinteet. Tämän seurannan avulla voi lannoitusta tarkentaa - seikka joka etenkin luomuviljelyn ravinteiden kierrossa voi vaikuttaa hyvin paljon. Lohkokirjanpito ei tällaista laskentaa vielä edellytä, joten perinteisempää menetelmää noudattavan on muutettava taseiden lukemat uutta suunnittelua aloitettaessa. Lohkokorteilla ovat perinteisemmänkin laskennan lukema selvitettävissä. Kesken kauden ei siirtyviä ravinnetaseita kannata muuttaa, koska tietojen päivittäminen lohkokortille palauttaa alkuperäiset lukemat siirtyviin ravinnetaseisiin.

Pinta-alan laskentaa koordinaateilla

Aputiedostoissa on mielenkiintoisen lohkojen pinta-alojen laskennan apuväline. Lohkolta tarvitaan sen reunapisteiden koordinaatit sekä mittakaava, jossa ne on annettu. Lukemat voidaan antaa joko lukuina tai maantieteellisinä asteina. Koordinaatistolla ei sinänsä ole merkitystä, luonnossa mitatuilla koordinaateilla on

(Yläkuva) Ohjelman rakenne selviää sen ohjeissakin olevasta kaaviosta. Toiminnot pyörivät lohkokorttien ympärillä, viimeiseksi tehdyn lohkokorttien päivityksen jälkeen ne muuttuvat suunnitellusta toteutuneiden toimenpiteiden dokumentiksi.

oikean paikan määrittäminen helpompaa kuin kartalta tai ilmakuvasta. Erilaisilla paikannuslaitteilla mitatut pisteet ovat sellaisenaan käyttökelpoisia. Tarvittavien pisteiden määrä riippuu luonnollisesti mitattavan alueen muodosta. Peruslohkon useampien kasvulohkojen mittaus käy sekä ohjelman avulla, pisteitä annettaessa määritellään peruslohkon lisäksi myös kasvulohko. Kasvulohkojen pisteisiin on vielä lisättävä pisteet, joiden avulla alue saadaan ympäröityä.

Edelliseen liittyen ohjelman mukana tulee Excel 5 -muotoinen laskentataulukko, jossa olevan makron avulla Visusesta tallennettujen lohkon pisteiden avulla piirretään selkeä viivapiirros lohkon pisteistä. Excel-taulukosta voidaan kyseinen kuvio viedä Visuseen leikkaa ja liitä -toimintojen avulla havainnollistamaan lohkon tietoja.

Lohkon kuvaksi voidaan viedä leikepöydän kautta myös muualta saatua aineistoa, esim. skannatusta kartasta tai ilmakuvasta. Leikepöydän kautta vietävän aineiston Visuse automaattisesti sovitaa varattuun tilaan, turhan suurta kuvaa ei kuitenkaan kannata ohjelmaan viedä. Pienennetyssä koossa eivät yksityiskohdat enää erotu ja iso kuva kasvattaa turhaan käsiteltävien tiedostojen kokoa.

Pura ja käytä

Visuse ei sisällä varsinaista asennusohjelmaa, paketti on purkamisen ja tarvittavien kuvakkeiden luomisen jälkeen valmis käyttöön. Tarpeellisten varmistusten luominen on käyttäjän omatoimisuuden varassa, käytännössä varmistus tarkoittaa USR-tunnisteiden tiedostojen kopioimista talteen. Windows ympäristössä varmuuskopion automatisoimiseen voi toteuttaa kommento- eli bat-tiedoston avulla. Samoin voi menetellä ohjelman päivityksen yhteydessä tarvittavan tiedosto-

jen uudelleen nimeämisen, joka muutoin on hieman työläs toimenpide.

Mielenkiintoinen ohjelma

Visuse eroaa varsin selvästi muista samaan tarkoitukseen olevista ohjelmista. Visusen kortisto-ohjelman perusta näkyy sen toiminoissa varsin selvästi. Fosforin tasaukseen käytetty 4-vuotis-suunnitelma on hyvin selkeä; kun kaikki on tasattu, aloitetaan uusi tasausjakso, ja tasausten kulku on helposti ohjelmasta havaittavissa.

Edellinen suunnitelma tulee ohjelmasta varmasti kirjattua valmiiksi, sillä seuraavan yksityiskohtaisempi suunnittelu voidaan aloittaa vasta aiemman valmistuttua. Ohjelmasta tehdyn kopion avulla seuraavienkin kausien suunnittelu on mahdollista, mutta tiedot eivät ole kuitenkaan suoraan siirrettävissä toiseen versioon.

Ohjelman rakenteeseen on syytä tutustua hyvin ennen varsinaisen suunnittelun alkua. Ohjelman logiikan oppimisen jälkeen varsinainen työskentely on huomattavasti helpompaa. Visuse tarjoaa myös hieman muista ohjelmista poikkeavia mahdollisuuksia sekä näkökulmia. Ohjelman arvoa nostaa se, että siitä on saatavilla sekä Macintosh- että Windows-ympäristössä toimivat versiot.

Pinta-alan laskennassa voidaan annettujen koordinaattien avulla laskea lohkon pinta-ala. Ohjelman mukana on Excel 5 tai uudemmissa versioissa toimiva laskentataulukko, jonka avulla saadaan Visusesta vietyjen tietojen avulla kartta lohkokorttiin liitettäväksi.